

مباحث حقوقی

نفقه - مهریه

شرایط و نحوه مطالبه

با اهتمام پرسیش و پاسخ‌های حقوقی

تألیف : سمانه ابوالحسنی

سرشناسه	: ابوالحسنی، سمانه، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: مباحث حقوقی نفقه - مهریه (شرایط و نحوه مطالبه) ... / تألیف سمانه ابوالحسنی.
مشخصات نشر	: تهران : آلا قلم، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۹۶ ص: جدول.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۳۲-۲۷-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: نفقه -- ایران
موضوع	: Support (Domestic relations) -- Iran:
موضوع	: مهر (حقوق مدنی) -- ایران
موضوع	: Bride price -- Iran:
موضوع	: زنان -- وضع حقوقی و قوانین -- ایران
موضوع	: Women -- Legal status, laws, etc. -- Iran :
آب بندی سگره	: ۱۳۹۷ م۲ الف / ۴۱۹۲ KMH
رده بندی دیویی	: ۳۴۶/۵۵۰ ۱۶۳:
شماره کتابشناسی	: ۵۵۴۱۳۹۹ :

نام کتاب : مباحث حقوقی نفقه - مهریه (شرایط و نحوه مطالبه)

تألیف : سمانه ابوالحسنی

نوبت چاپ : اول، ۱۳۹۷

تیراژ : ۱۰۰۰ نسخه

شابک : ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۶۱۳۲ - ۲۷ - ۵

قیمت : ۱۲.۰۰۰ تومان

نشر آلا قلم ۷۷۵۱۰۳۴۲ - ۷۷۵۱۰۳۳۲ - ۰۹۲۸۲۵۰۰۰۰۰۰۰۰

کلیه حقوق این اثر با توجه به قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان متعلق به مؤلف می باشد و هرگونه برداشت و کپی برداری بدون ذکر نام مؤلف پیگرد قانونی دارد.

.....	مقدمه	۵
.....	فصل اول : نفقه: مصادیق، شرایط و نحوه مطالبه آن	۷
.....	مبحث اول : تعریف نفقه	۸
.....	مبحث دوم : اسباب نفقه	۹
.....	مبحث سوم : مصادیق نفقه	۱۰
.....	مبحث چهارم : شرایط تعلق نفقه	۱۳
.....	گفتار اول : تمکین عام	۱۳
.....	گفتار دوم : تمکین خاص	۱۵
.....	مبحث پنجم : پرداخت نفقه پس از انحلال زوجیت	۱۶
.....	گفتار اول : نفقه در مدت سه طلاق رجعی	۱۶
.....	گفتار دوم : نفقه در "بی بائن"	۱۶
.....	گفتار سوم : نفقه در فسخ نکاح	۱۷
.....	گفتار چهارم : نفقه زن در عدّه نفقات سهو	۱۸
.....	گفتار پنجم : نفقه زمان گذشته و آینده	۱۹
.....	مبحث ششم : ماهیت حق زن بر نفقه	۲۱
.....	مبحث هفتم : ضمانت اجرای عدم پرداخت نفقه	۲۳
.....	گفتار اول : ضمانت اجرای مدنی	۲۳
.....	گفتار دوم : ضمانت اجرای کیفری	۲۵
.....	مبحث هشتم : نفقه فرزندان	۲۶
.....	گفتار اول : نفقه فرزند ناشی از تلقیح مصنوعی	۲۸
.....	گفتار دوم : نفقه فرزند بعد از طلاق	۲۸
.....	گفتار سوم : نفقه فرزند نامشروع	۲۹
.....	مبحث نهم : نفقه پدر و مادر و اجداد	۳۰
.....	نمونه دادخواست	۳۱

۳۴	فصل دوم : مهریه : میزان، انواع و نحوه مطالبه آن
۳۵	مبحث اول : تعریف مهریه
۳۷	مبحث دوم : اقسام مهر
۳۷	۱. مهر السنه
۳۷	۲. مهر المسمی
۳۹	۳. مهر المثل
۳۹	۳-۱ موارد تعیین مهر المثل
۴۱	۳-۲ مهر المنعه
۴۲	مبحث سوم : شرایط مهریه
۴۴	مبحث چهارم : عیب یا تلف مهریه
۴۶	مبحث پنجم : تقسیم مهر
۴۷	مبحث ششم : حق نیس بریه
۵۰	مبحث هفتم : وضعیت مهریه در صورت فوت
۵۳	مبحث هشتم : مهر در عدم متاع
۵۴	مبحث نهم : مهریه در فسخ نکاح
۵۵	مبحث دهم : انواع مهریه از لحاظ زمان مطالبه
۵۷	مبحث یازدهم : نحوه وصول مهریه
۵۷	گفتار اول : مطالبه مهریه از طریق دادگاه خانواده
۵۸	گفتار دوم : تأمین خواسته مهریه از اموال زوج
۵۹	گفتار سوم : از طریق اجرائیه ثبت
۶۱	مبحث دوازدهم : اعسار از پرداخت مهریه توسط زوج
۶۲	نحوه محاسبه ارزش مهریه به وجه رایج کشور
۶۴	آرای وحدت رویه
۶۹	نمونه دادخواست
۷۳	فصل سوم : پرسش و پاسخ های حقوقی
۹۶	منابع

خانواده اصلی‌ترین نهاد اجتماعی است که در طول تاریخ بشر، در پرتو آداب و رسوم و باور ملت‌ها شکل گرفته و متحول شده است.

با نگاهی گذرا به تاریخ تمدن بشر می‌بینیم که زنان نسبت به مردان همواره از حقوق اجتماعی نابرابری برخوردار بوده‌اند. به مرور زمان و با تحولی که اسلام در نظام حقوقی زنان پدید آورد و به نحو چشمگیری از افکار مردسالارانه دور شد، زن مظهر خلاقیت خداوند و عنصر اساسی در تشکیل خانواده است.

اسلام با بین کردن ارزش واقعی زنان و خانواده و حفظ کرامت و حقوق آنها با تمامی تفکرات غلط و فرسنگ جاهلانه درخصوص زنان به مبارزه برخاست و زن را به عنوان عضو مؤثر جامعه و متمم حیات انسانی در همه مسائل معرفی کرد.

در نظام ارزشی اسلام، به تشکیل خانواده و تحکیم آن توجه و تاکید خاصی شده است. دستیابی به رشد و تعالی انسان از سویی در گرو انجام وظایف هر یک از اعضا در مقابل یکدیگر و از سویی دیگر جتنی بر توجه به فضایل و کرامات اخلاقی و معنوی در خانواده است.

منابع دینی و قانون برای هر یک از اعضای خانواده (زن، شوهر، فرزند، پدر و مادر) حقوقی را وضع و در مقابل این حقوق وظایفی را برای هر یک تعیین کرده است. برخی از این حقوق جنبه‌ی مادی و برخی جنبه‌ی غیرمادی دارند. نه در این کتاب سعی بر آن شده که به برخی از این حقوق و وظایف پرداخت شود.

نگاه به موضوع خانواده و خصوصاً زنان از نظر حقوقی، ابعاد و مباحث بسیاری را می‌طلبد.

شاخه‌ای از حقوق مدنی به مقررات و قواعد شکل‌گیری، تداوم و انحلال خانواده می‌پردازد. در این شاخه از حقوق با در نظر گرفتن مصالح خانواده و کارکردهای این نهاد مهم، چگونگی روابط حقوقی اعضای خانواده قوانینی تبیین و حقوق و تکالیف آنان نسبت به یکدیگر مشخص شده است.

مباحث مربوط به مهریه و نفقه که به تعبیری در زمره‌ی حقوق مالی زوجه قرار می‌گیرد و در قانون مدنی ایران در مقایسه با قوانین مدنی جوامع دیگر و با توجه به قوانین و منابع اسلامی، حقوق زنان را به طور قابل ملاحظه‌ای مورد توجه قرار داده به آن پرداخته است. اگرچه موارد نقص و کاستی‌هایی نیز در آن وجود دارد.

در این کتاب تأسیس شده است که به صورت مختصر به محبت نفقه و مهریه پرداخته شود تا عموم مردم کشورمان خصوصاً بانوان محترم را با حقوق اولیه خود آشنا سازد که بتوانند با اطلاع و آگاهی در محاکم حضور یابند و از حق خویش دفاع کنند.

امید است در این مجال کوتاه کمک شایسته‌ای به هموطنان گرامی ارائه شده باشد. در آخر از همه اساتید و خوانندگان محترم تقاضا می‌شود پیشنهادات و انتقادات خود را درخصوص این کتاب با نگارنده در میان گذاشته تا مورد بررسی و ارزیابی قرار گیرد.